

Παρατηρητήριο Αειφορίας και Περιβάλλοντος
Θεσσαλονίκης (ΠΑΠΘ)

Observatory for Sustainability and Environment in
Thessaloniki (OSET)

Fisi 5

ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΟΞΙΝΙΣΗΣ ΕΔΑΦΩΝ - ΔΙΑΒΡΩΣΗ ΕΔΑΦΩΝ

Περιγραφή

Περιγράφεται η διαχρονική εξέλιξη της έκτασης και του ποσοστού των καλλιεργειών που απειλούνται από την οξίνιση του εδάφους στο Νομό Θεσσαλονίκης. Κατατάσσονται επίσης τα εδάφη ανάλογα με το βαθμό διάβρωσής τους.

Σημασία του δείκτη

Η οξίνιση του εδάφους (soil acidification) οφείλεται σε υψηλές συγκεντρώσεις ανόργανων οξέων στο έδαφος, όπως το νιτρικό και το θειικό. Η οξίνιση προκαλείται συνήθως από ανθρωπογενείς δραστηριότητες (π.χ. αλόγιστη λίπανση). Ο υποδείκτης διάβρωσης των εδαφών είναι απαραίτητος για την κατάρτιση διαχειριστικών σχεδίων βελτίωσης και συνεισφέρει ουσιαστικά στις επεμβάσεις πρόληψης πλημμυρικών φαινομένων. Η διάβρωση μπορεί να προσδιοριστεί με τη δομή και το βάθος του εδάφους καθώς και με το ποσοστό φυτοκάλυψης.

Ο δείκτης Fisi 5 θεωρείται σημαντικός δείκτης καθώς εμπεριέχει τις επιπτώσεις ανθρωπογενών κυρίως δραστηριοτήτων στα χερσαία οικοσυστήματα και συμβάλλει ουσιαστικά στη διαμόρφωση των μελλοντικών διαχειριστικών σχεδίων για τη βελτίωση της ποιότητας του περιβάλλοντος στην περιοχή ευθύνης του ΟΡΘ.

Μεθοδολογία υπολογισμού

Υπολογίζεται η έκταση (στρέμματα) και το ποσοστό (%) των καλλιεργειών που απειλούνται από εδαφική οξίνιση. Επίσης, υπολογίζεται το ποσοστό (%) της έκτασης διαβρωμένων εδαφών επί του συνόλου της έκτασης των χερσαίων οικοσυστημάτων στην ΕΠΘ. Τα εδάφη μπορούν να διακριθούν σε διάφορες κατηγορίες ανάλογα με το μέγεθος της διάβρωσης.

Πορεία του δείκτη

Δεν υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία για τον υπολογισμό του δείκτη.

Καταγραφή ελλείψεων – Προτάσεις μελλοντικών δράσεων

Στοιχεία για τον υπολογισμό των δύο υποδεικτών (οξίνιση - διάβρωση) που αφορούν στο Νομό Θεσσαλονίκης δεν υπάρχουν. Στην ουσία δεν υπάρχει συστηματική καταγραφή και παρακολούθηση από καμία υπηρεσία και όπου υπάρχουν στοιχεία αυτά δεν είναι μηχανογραφημένα. Υπάρχουν μόνο λίγες σε αριθμό δημοσιευμένες εργασίες και μελέτες που υπολογίζουν την οξίνιση και τη διάβρωση του εδάφους σε τοπικό επίπεδο (π.χ. συγκεκριμένες μικρής έκτασης επιφάνειες) και χωρίς χρονική επανάληψη. Για τους παραπάνω λόγους τα υπάρχοντα στοιχεία δεν δύναται να αξιοποιηθούν για τον υπολογισμό δεικτών για το Νομό Θεσσαλονίκης.